

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА

СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008

9002 Варна • бул. "Княз Борис I" 77 • Телефон 052 643 360 • Телефакс 052 643 365 • www.ue-varna.bg

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА

С Т А Н О В И Щ Е

Вх. № РД-20-907/05.12.2017г.

1. Обща информация

Изготвил становището:

доц. д-р Иван Желев Иванов, Икономически университет (ИУ) – Варна, катедра „Икономика и управление на строителството“ (ИУС), научна специалност 05.02.18. Икономика и управление

Основание за написване на становището:

заповед № РД-06-3481/30.10.2017 г. на Ректора на ИУ - Варна, изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правила за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна

Автор на дисертационния труд:

Сюлейман Боладжи

Тема на дисертационния труд:

Оценка на публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия

2. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертантът Сюлейман Боладжи се е обучавал по докторска програма „Икономика и управление (строителство и недвижима собственост)“ към катедра ИУС в ИУ-Варна, съгласно Заповеди на Ректора на ИУ - Варна № РД 17-1511/ 08.05.2015 г. (платен прием, задочен докторант, четири години на обучение) и № РД 06 - 4893/ 02.12.2015 г. (платен прием, редовен докторант, три години на обучение) за периода от 04.05.2015 г. до 26.10.2017 г. и е отчислен с право на защита съгласно заповед № РД-17-3465/ 27.10.2017 г. на Ректора на ИУ-Варна.

За откриване на процедура за защита на дисертационния труд е взето решение от катедрения съвет на катедра ИУС, съгласно протокол № 2/ 25.10.2017 г.

Представеният дисертационен труд от дисертанта Сюлейман Боладжи е разработен в общ обем от 192 стандартни страници, в т.ч. увод, изложение от три глави с параграфи, заключение, приложения и списък от 131 броя информационни източници

Темата на дисертационния труд е посветена на актуалния проблем за публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия. Във въведението на дисертацията правилно се обосновава актуалността на темата, която от една страна е свързана с бързото нарастване на населението на Нигерия от 45 млн. жители през 1960 г. до 179 млн. жители през 2015 г., от които около 80 % са лица с ниски доходи и не могат да си осигурят жилище, а от друга страна наличието на потенциал за осигуряване на жилища чрез въвеждането на публично-частното партньорство при жилищното строителство.

Дисертантът точно е формулирал обект, предмет, цел и задачи на изследването. Представена е тезата, която дисертантът убедително е защитил в дисертацията, именно, че съществува проблем с осигуряването на жилища на лица с ниски доходи в Нигерия, който може да бъде решен чрез прилагането на публично-частно партньорство за жилищно

строителство, тъй като е налице значителен потенциал за решаване на жилищния проблем. Посочени са и методите на изследване в процеса на работа над дисертационния труд.

Съдържанието на дисертацията логично е оформено в три глави с параграфи, които включват основни теоретични въпроси на изследваната проблематика, анализ на състоянието на изследвания проблем в практиката и възможностите за неговото решаване.

Заклучението на дисертацията обобщава резултатите от изследването и са посочени основните научни и научно-приложни приноси.

Използваните литературни и други източници за разработване на дисертационния труд са в обем от 131 броя, в т.ч. 30 интернет страници, които са позволили на дисертанта да извърши критичен анализ на мненията на различни автори и правилно да анализира събраните данни за състоянието и динамиката на инвестициите с бизнес предназначение в нашата страна. Дисертантът е събрал и анализирал значителна по обем информация, старателно оформена в 22 таблици, 22 фигури, което му е позволило да направи аргументирани изводи и препоръки.

3. Преценка на структурата и съдържанието на дисертационния труд

Преценка за наличието на научни и научно-приложни резултати в дисертацията. Дисертантът е разработил класическа структура на дисертационния труд, която включва увод, три глави с параграфи, заключение, приложения и литература, като в обемно отношение е постигнал относителна балансираност на отделните части.

Първата глава е посветена на основни теоретични въпроси, като са разгледани концепцията и характеристиките на публично-частното партньорство, втората глава е свързана с анализа на публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия, а в третата глава, дисертанта представя предложение на рамка за достъпно и устойчиво осигуряване на жилища на базата на публично-частното партньорство в Нигерия за лица с ниски доходи.

В дисертационния труд е видно, че дисертантът е показал задълбочени теоретични познания в областта на публично-частното партньорство при жилищното строителство, умения за провеждане на самостоятелен критичен анализ на литературата и достиженията на теорията в изследваната проблемна област, умения да прилага творчески известни изследователски методи, способност да събира подходящи данни и оформя задълбочен анализ на различните аспекти на публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия, умения да предлага целесъобразни практико-приложни решения за управленската практика.

Констатирано се в отделните части на дисертацията научни и научно-приложни резултати. Тези резултати могат успешно да се използват, както от теорията, така и от всички заинтересовани страни, свързани с осигуряването на жилища на лица с ниски доходи в Нигерия.

Преценка за формата на представяне. Формата на представяне на дисертационния труд е монографичен ръкопис. Дисертацията отговаря на изисквания за монография, която оценяваме с максимална положителна оценка. Езикът на дисертанта може да се оцени като правилен научен стил.

Преценка за наличие на подходящи методи на изследване. Дисертантът е избрал подходящи изследователски методи, тясно обвързани с поставената цел и научни задачи, които в дисертацията са успешно постигнати. Той е използвал съвременен и логичен инструментариум за изследване, в резултат на което е достигнал до научни и научно-приложни резултати в областта на приложението на публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия.

Преценка за коректността на автореферата да отразява точно и пълно дисертационния труд. Дисертантът е представил на научното жури автореферат в обем от 32 страници, който отговаря на изискванията за съответствие с дисертацията,

изчерпателно и вярно представя направеното изследване. Справката за приносите в дисертацията е добре формулирана и отразява реално резултатите от изследването.

4. Идентифициране и оценяване на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

По наша преценка, посочените четири броя научни и научно приложни приноси (автореферат, с. 31), вярно отразяват достиженията на дисертанта и съответстват на заложените цел и научни задачи (дисертация, с. 11).

Приносните моменти, в съответствие с реда им в изложението могат да бъдат оценени по следния начин:

- принос № 1 (автореферат, с. 31) – научен принос, представляващ разширяване и обогатяване на съществуващи теоретични знания;
- приноси № 2 и 3 (автореферат, с. 31) – научни приноси, представляващи разширяване и обогатяване на методологията за провеждане на изследвания;
- принос № 4 (автореферат, с. 31) - научно-приложен принос, представляващ препоръки към управленска практика на частния и публичния сектори.

Получените резултати от изследването са популяризирани в българската научна литература, чрез три самостоятелни публикации на дисертанта, в т.ч. една статия в индексирано научно списание и два доклада.

5. Критични бележки и препоръки към дисертанта

По време на докторантурата активно сме подпомагали дисертанта за успешно полагане на докторантските изпити и придобиване на умения за изпълнение на научни изследвания. По отношение на разработването на дисертацията сме предоставяли своевременно достатъчен брой целесъобразни критични бележки и препоръки за постигане на високо качество на изследването, поради което в становището ще се въздържим от посочване на такива.

Препоръчваме на дисертанта Сюлейман Боладжи да продължи своите проучвания по проблемите, свързани с приложението на публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия за лица с ниски доходи.

6. Въпроси към дисертанта

В качеството си на научен консултант на дисертанта по време на разработване на дисертацията сме поставяли разнообразни въпроси преди внасяне, а така също и при обсъждане на дисертацията в катедрения съвет. С оглед на посоченото, считаме за целесъобразно да не поставяме въпроси към дисертанта.

7. Заключение

На основание на изложеното по-горе, даваме **положителна оценка** на представения за защита дисертационен труд на тема „Оценка на публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия“ и предлагаме на уважаемите членове на научното жури да **гласуват за присъждане на образователната и научна степен „доктор“** по професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Икономика и управление (строителство и недвижима собственост) на дисертанта Сюлейман Боладжи.

Член на научното жури: ...

Дата: 05.12.2017 г.
Гр. Варна

С Т А Н О В И Щ Е

От: доц.д-р Василка Стаменова, катедра “Недвижима собственост”, УНСС

Относно: дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 3.8 – Икономика, докторска програма - Икономика и управление (строителство и недвижима собственост).

Автор на дисертационния труд: Сюлейман Боладжи

Тема на дисертационния труд: “Оценка на публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия”

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед (№ РД- 06-3481/30.10.2017г.) на Ректора на Икономически университет – Варна и решенията на Научното жури от 02.11.2017г.

1. Данни за докторанта

Докторантът Сюлейман Боладжи през 1987 г. придобива диплома за завършено висше образование от ВИНС „Д.Благов”-Варна по специалността „Организация на производството и управлението в строителството“ с квалификация „Икономист по строителството“. Дисертантът се е обучавал по докторска програма „Икономика и управление (строителство и недвижима собственост) към катедра „ИУС“, съгласно Заповеди на Ректора на ИУ – Варна № РД 17-1511/08.05.2015 /задочна форма, четири години обучение/ и № РД 06- 4893/ 02.12.2015г. / редовна форма, три години на обучение/ за периода от 04.05.2015 г. до 04.05.2018г. На 25.10.2017 г. трудът е обсъден на заседание на катедрения съвет на катедра „Икономика и управление на строителството“ и е насочен за публична защита.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд на Сюлейман Боладжи е структуриран както следва: въведение, три глави, заключение, приложения и използвани източници. Общият обем на дисертацията е от 192 страници, от които: въведение –8 страници; съдържателна част в три глави –168 страници; заключение –4 страници. Списъкът с литературни източници е с обем от 131 броя на латиница, от които 4 електронни източници. Разработката е онагледена с 22 таблици, 22 фигури и 11 приложения.

Дисертацията е посветена на актуална и значима за практиката на Нигерия проблематика. В теоретичен и практически план актуалността на оценявания дисертационен труд се определя от необходимостта да бъде намерен нов модел за

достъпно и устойчиво осигуряване на жилища в Нигерия, основан на принципите на публично-частното партньорство (ПЧП).

По подходящ начин ясно и точно са формулирани както обектът (жилищното строителство за лица с ниски доходи в Нигерия), така и предметът (процесите, свързани с приложението на ПЧП при жилищното строителство за осигуряване на достъпни жилища на лица с ниски доходи в Нигерия). Правилно е дефинирана целта на дисертационната разработка - да се изследва и анализира състоянието на осигуряването на жилища на базата на ПЧП, да се даде оценка на приложението на ПЧП при жилищното строителство и да се разкрият нови възможности за устойчиво осигуряване на достъпни жилища на база ПЧП за лицата с ниски доходи в Нигерия. Във връзка с нейното успешно реализиране са логично обосновани и представени конкретни научни задачи.

В основата на изследването е ясно формулираната авторска теза, че в Нигерия съществува проблем с осигуряването на жилища на лица с ниски доходи, който може да бъде решен чрез прилагането на ПЧП поради значителния потенциал от възможности в тази насока. Тя се доказва в процеса на разработване на дисертационния труд.

Считам, че приложения от докторанта методически инструментариум е подходящ за особеностите на обекта и предмета на изследване. В хода на изследването докторантът е приложил комплексен подход с разкриване на причинно –следствени връзки. Научните методи, които се прилагат в дисертационния труд, са съобразени с комплексния характер на изследователския предмет. В съвкупността на прилаганите в дисертационния труд разнообразни методи се открояват: смесения метод на изследване, метода „Анализ и оценка“, статистически аналитични методи, изследователски методи, методите на анкетиране и др.

В първата глава на дисертацията са изследвани теоретичните аспекти на публично-частното партньорство. Във втора глава е извършен анализ на публично-частното партньорство при жилищното строителство. Трета глава е посветена на разработването и прилагането на рамка за достъпно и устойчиво осигуряване на жилища на база на ПЧП. Структурата на дисертационния труд е подчинена на формулираните във въведението цели и задачи.

3.Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд притежава достоинства на научно изследване с определена практическа насоченост.

От списъка с литературата и начинът на нейното използване от докторанта проличава неговата добра осведоменост по проблемите, свързани с ПЧП в областта на жилищното строителство. Използваната методология позволява да се анализират поставените цели и задачи и да се достигне до потвърждаване на поставената теза в разработката. На тази основа са формулирани значими за науката и практиката изводи и резултати.

В дисертационния труд са изследвани обстойно поставените проблеми, като се вижда добро познаване на теоретичните постановки, способност за интерпретиране и трансфериране на чуждия опит, но и предлагане на решения и задълбочен анализ на въпроси, свързани с прилагането на ПЧП в жилищното строителство на Нигерия. Докторантът е анализирал съществуващата рамка за жилищно строителство на базата на ПЧП в Нигерия. Проучил е факторите, които оказват влияние за високата цена на жилищата. Направил е оценка на организационния капацитет на агенциите за обществено осигуряване на жилища. Изяснил е приноса на публичните и частните партньори за дялово участие в ПЧП за жилищно строителство. Представил е възможности за достъпно и устойчиво осигуряване на жилища чрез ПЧП.

4. Оценка на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

Докторантът е открил четири научно значими резултата в дисертацията, които са с научен и научно-приложен приносен характер:

Първо. Чрез изследване и критичен анализ на специализирани научни източници са систематизирани, изяснени и прецизирани дефинициите на основни понятия в областта на ПЧП за жилищното строителство и са представени собствени обобщения за особеностите на етапите на развитие на нигерийската жилищна политика.

Второ. Предложена е концептуална рамка (модел) на изследването и методология за извършване на проучвания в областта на осигуряването на жилища на базата на ПЧП за лица с ниски доходи.

Трето. Разработени са анкети с въпроси и е проведено проучване сред заинтересованите страни от осигуряването на жилища на база ПЧП за лица с ниски доходи.

Четвърто. Разработена е шесткомпонентна рамка за достъпно и устойчиво осигуряване на жилища чрез ПЧП за лица с ниски доходи, потвърдена и оценена за надеждност. Тя е одобрена от предприемачите, практиците и професионалистите в сферата на строителството, като е формулирана конкретна препоръка за приложението ѝ в Нигерия за решаване на жилищния проблем.

Дефинираните от докторанта научни приноси обективно отразяват неговите реални достижения.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Към дисертационния труд са приложени три броя публикации в специализирани научни издания, които отразяват съществени страни от съдържанието на дисертацията (една статия в реферирано списание и два доклада). Публикациите са самостоятелни, което потвърждава личния принос на дисертанта за получените научно-приложни резултати.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е в обем от 32 страници, структуриран е коректно и отразява в пълна степен съдържанието и получените изследователски резултати на дисертационната разработка.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Могат да бъдат направени някои критични бележки и препоръки към автора на представения дисертационен труд, а именно:

1. Докторантът не е обърнал достатъчно внимание на наличието на известно несъответствие между резултатите от отговорите на респондентите и някои от изводите по отношение на организационния капацитет на публичните агенции за осигуряване на жилища (гл.2, т. 2. 5).

2. Необходима е по-прецизна стилова и граматична редакция:

- допуснати са повторения, излишни описания, преводни и технически грешки;
- използвани са многобройни съкращения, някои от които не са преведени, което затруднява лесното възприемане на текста.

3. Съществува известна несъразмерност в големината на отделните глави (първа и втора глави са по 64 стр., а трета глава е 20 стр.).

Посочените пропуски не омаловажават достойнствата на изследването, а по-скоро са насочени към прецизиране на бъдещата изследователска работа на докторанта.

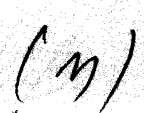
Въпрос към докторанта:

Счита ли докторантът, че в България следва по-широко да се прилага политиката за реализиране на инвестиционни проекти чрез схемите за ПЧП за строителство на общински жилища?

8. Заключение

В заключение изразявам становището, че в своята цялост дисертационния труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение. Положителната ми оценка за съдържанието и резултатите на дисертационния труд е основание да предложа на уважаемото жури да присъди на Сюлейман Болалжи образователната и научна степен „доктор“.

София
10.12.2017г.

Изготвил становището:
(доц. д-р В.Стаменова)

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Георги Шинков Забунов
УНСС - СОФИЯ

Икономика и управление (недвижима собственост)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по Икономика в ИУ - Варна.

Автор на дисертационния труд: Сюлейман Боладжи

Тема на дисертационния труд: Оценка на публично-частното партньорство при жилищното строителство в Нигерия

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед РД № 06-3481/30.10.2017 г. на Ректора на ИУ - Варна.

1. Информация за докторанта

Докторантът е завършил висшето си образование във ВИНС „Д. Благоев“ – Варна, специалност „Организация на производството и управлението в строителството“.

Обучавал се е в докторска програма към катедра „Икономика и управление на строителството“ на Стопанския факултет на ИУ Варна по „Икономика и управление (строителство и недвижима собственост)“ съгласно Заповеди на Ректора на ИУ – Варна № РД 17-1511/ 08.05.2015 г. и № РД 06-4893/ 02.12.2015 г. Обучението е осъществено първоначално в задочна, а след това в редовна форма през периода 04.05.2015 – м. октомври 2017 г. Крайният срок на обучението е до 04.05. 2018 г. Трудът е обсъден и насочен за публична защита от кат. „Икономика и управление на строителството“ на катедрено заседание на 25.10.2017 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертацията е в обем от 192 стр., като е структурирана във въведение, три глави, заключение и приложения. Последните включват списък на използваните литературни източници (131 бр.), електронни източници (14 бр.), 22 таблици и 22 фигури.

Темата на труда е от изключителна важност за социално-икономическото развитие на Нигерия. Целта, задачите, обектът и предметът на изследването, както и основната теза и хипотезите, са ясно и точно формулирани. Научните задачи пряко произтичат от поставената цел. Избраната изследователска методология съответства на спецификата на изследването. Приложен е комплексен подход за разкриване на причинно-следствените връзки между изследваните явления. Умело са съчетани количествени и качествени методи на анализ, а формулираните изводи, заключения и обобщения са добре обосновани. Цитираната използвана литература показва много добро познаване на състоянието на проблема както в Нигерия, така и в други страни, чийто опит е интересен от гледна точка на поставените от автора цели. Възприетите ограничения правят изследването стегнато и добре насочено.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Преследвайки поставената цел и решавайки последователно научните задачи, авторът постига набор от научни и научно-приложни резултати. Към тях се отнася изясняването на концепцията за публично-частно партньорство в контекста на изследването. Освен това е изяснена жилищната политика на Нигерия, като хронологичното представяне на историческите фази е доведено до анализ и обобщение съдържанието на основните етапи. Представени са и основните схеми за осъществяване на жилищни проекти чрез публично частно партньорство, както и ключовите схеми за финансиране. Направено е сравнение с опита на други страни, осигуряващи жилища за лица с ниски доходи чрез публично-частно партньорство.

Използваната изследователска методология е добре обоснована. Подбрани са изследователски методи, които осигуряват баланс между качеството на получените резултати и възможностите за осигуряване на информация. На практика, съществуващата вторична такава не е пригодна за целите на автора, поради което се е наложило той да подходи творчески. Приложен е набор от инструменти, които позволяват да се очертаят характеристиките и зоните за съгласие (договаряне) между основните участници. Творчески е и подходът към събиране на първична информация, като качествените и количествените аспекти на информацията взаимно се допълват. Аргументирането на тезата, че публично-частното партньорство е средството, което може да помогне за разрешаване на натрупаните през годините проблеми, е едно от постиженията на автора. Безспорен научно-приложен резултат е изясняването на факторите, възпрепятстващи осигуряването на достъпни

жилища в Нигерия. Такива са и представените резултати от анализа на организационния капацитет на публичните агенции, ангажирани с осигуряването на жилища.

Цялата трета глава от дисертационния труд е по същността си системно решение на поставения в началото проблем. Обосновано се предлага действаща структура, наречена от автора „рамка“. Нейните компоненти, чрез своето взаимодействие, предоставят възможност за постепенно решаване на жилищните проблеми на служителите с ниски доходи. Ключови характеристики на предложеното решение са достъпността на жилищата и устойчивият характер на функциониране на структурата. На практика, с обосноваването на предложената институционална рамка и правилата за функционирането ѝ, целите и задачите на изследването са постигнати.

4. Оценка на приносите

Приемам като безспорни изведените от докторанта приноси:

- Дефинициите на понятията „публично-частно партньорство за жилищно строителство“ и „лица с ниски доходи“, както и етапите на развитие на жилищната политика в Нигерия;
- Концептуалната рамка на изследването;
- Творческия характер на разработените анкети;
- Цялостното решение (рамката) за осигуряване на жилища за лица с ниски доходи чрез ПЧП.

Условно класифицирам първите два приноса като теоретико-приложни, а следващите два – като практико-приложни.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представените публикации съответстват на темата и представят съществени моменти от труда на значими форуми и пред специалисти от сферата на изследваната област.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът добросъвестно отразява съдържанието на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

По същество нямам критични бележки по работата на докторант Сюлейман Боладжи. Всички отбелязани от мен неточности и несъответствия могат да се отдадат на технически затруднения при превода на резултатите от изследването от английски на български език.

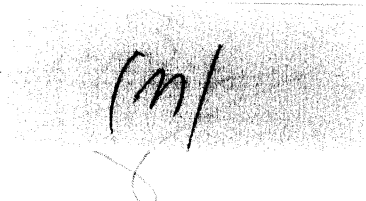
Като препоръка за по-нататъшни изследвания предлагам на докторанта да се запознае по-подробно с българския опит в задоволяване на жилищните потребности на населението както по време на централизираното планиране, така и понастоящем. Ако прецени, че е удачно, да предложи възможности за използване на част от този опит при решаване на жилищните проблеми в Нигерия.

8. Заключение

Всичко гореизложено ми дава основание да заключа, че дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане. Личната ми оценка за труда е положителна и предлагам на уважаемото жури да присъди на Сюлейман Боладжи образователната и научна степен „доктор“.

11.12.17 г. / София

Подпис:

A rectangular box containing a handwritten signature in black ink. The signature appears to be 'M/...' with a flourish underneath.